

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

v oboru

DĚTSKÁ NEFROLOGIE

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání je získat znalosti a praktické dovednosti umožňující poskytovat komplexní zdravotní péči dětem s onemocněním ledvin a močových cest v nemocnici i ve specializovaných odborných ambulancích – odpovídá odbornosti charakterizované v materiálech EU jako dětská subspecializace. Uvedené schéma respektuje doporučení European Society for Paediatric Nephrology (dále ESPN).

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou přijetí do specializačního vzdělávání v oboru dětská nefrologie je absolvování vzdělávacího programu v oboru dětské lékařství. Specializační vzdělávání v oboru dětská nefrologie trvá nejméně celkem 6 let a zahrnuje 5 let praxe v oboru dětské lékařství a další 1 rok v dětské nefrologii na akreditovaném pracovišti. Do 6 let přípravy lze započítat část přípravy z dětského lékařství, jestliže obsahovala osvojení znalostí a dovedností požadovaných pro přípravu k atestaci z dětské nefrologie, nejvýše však 1 rok před zařazením do oboru dětská nefrologie. Důraz bude kladen na osvojení všech praktických dovedností – viz úsek 3.2.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 83a zákoníku práce.

Povinná praxe:

24 měsíců - pobyt na pracovišti dětské nefrologie (doporučeno vystřídat dvě různá pracoviště),

z toho: 3 měsíce na pracovišti, kde se provádí eliminační metody a 1 měsíc v dialyzačně-transplantačním centru pro děti,

3 měsíce na pracovišti dětské urologie,

3 měsíce volného programu – doporučeno akreditované pracoviště pečující o dospělé nemocné s chorobami ledvin a močových cest, dietologie, JIP a ARO, psychologie a psychiatrie, kardiologie (diagnosa a léčba hypertenze).

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

Obecně: Dětský nefrolog si musí osvojit znalosti a dovednosti nezbytné ke zdravotní péči o děti s onemocněním ledvin a vývodných močových cest. Spolu s gynekology a neonatologym působí jako konzultant v případě prevence vrozených nefropatií resp. uropatií u ještě nenarozeného dítěte.

1. Teoretické znalosti:

- Homeostáza, její poruchy zvláště v souvislosti s poruchami funkce ledvin, objem, osmolalita, elektroneutralita a acidobazická rovnováha.

- Anatomie, histologie a patofyziologie funkce ledvin, embryologie vývodných močových cest a ledvin, vrozené vývojové vady, lékařská genetika s ohledem na choroby ledvin – dědičné choroby a vady postihující ledviny.
- Vyšetření moče, vyšetření funkce ledvin, zobrazovací metody, interpretace vyšetření moče, vyšetření vnitřního prostředí (biochemické vyšetření krve) a nálezů ze zobrazovacích vyšetření.
- Imunologie a alergologie ve vztahu k chorobám ledvin.
- Histologie ledvin – základní popisy patologických nálezů a jejich interpretace.
- Základy urologie, urologické vyšetřovací metody, urodynamické vyšetření – principy a interpretace.
- Příčiny a diferenciální dg hematurie – nemoci glomerulů – glomerulonefritidy akutní a chronické, imunologicky podmíněné problémy, hematologicky podmíněné problémy, hemolyticko-uremický syndrom, anatomické problémy včetně traumatu, metabolické problémy - urolitiáza, dolní močové cesty.
- Příčiny a diferenciální dg proteinurie-glomerulární a tubulární proteinurie, přechodná a ortostatická proteinurie, nefrotický syndrom.
- Poruchy funkce tubulů, syndromy s renální tubulární acidosou, tubulointerstiální nefritis.
- Infekce močových cest – diagnóza, léčba, vyšetřovací metody, dispenzární péče, prevence, vesikoureterální reflux, obstrukční nefropatie, parazitární choroby u dětí, gynekologické problémy u dětí.
- Hyperenze – diagnóza, diferenciální diagnóza, léčba.
- Urologie – vrozené vady vývodných močových cest a ledvin, fimosa, konglutinace, chlopně uretry, stenóza uretry, skrotální syndrom, retence varlat, nádory varlat, tumory uropoetického systému, úrazy ledvin, lokalizované infekce ledvin – absces ledvin, trombóza renálních cév.
- Toxické neuropatie.
- Tumory ledvin a močových cest.
- Selhání ledvin – akutní a chronické selhání ledvin, příčiny, klinika, vnitřní prostředí, dietní a konzervativní léčba, eliminační metody, transplantace ledvin.

2. Praktické dovednosti:

• mikroskopické vyšetření močového sedimentu -	30
• katetrizace močového měchýře –	20
• suprapubická punkce –	10
• indikace k hemoperfúzi, hemodialýze, řízení eliminace –	10
• renální biopsie, indikace, provedení –	10
• (ultrazvukové vyšetření ledvin – fakultativní dovednost, většinou vyšetření provádí obor radiologie, dětská radiologie).	

3. Všeobecné požadavky

Absolvent specializačního vzdělávání:

- dosáhne potřebné úrovně schopností pro komunikaci s pacienty, příbuznými i spolupracovníky,
- má základní znalosti lékařské etiky, právních předpisů platných ve zdravotnictví, organizace zdravotnické služby a ekonomiky zdravotnictví,

- osvojí si provozní a administrativní činnosti a management týmové práce,
- osvojí si základy počítačové techniky jako prostředku pro ukládání a vyhledávání dat, odborných informací a komunikace,
- poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizujícího záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

4. Hodnocení specializačního vzdělávání

- Průběžné hodnocení školitelem** - záznam o absolvované praxi a školicích akcích v průkazu odbornosti v šestiměsíčních intervalech, záznamy o provedených činnostech, výkonech v logbooku.
- Předpoklad přístupu k atestační zkoušce** - absolvování požadované praxe, výkonů, školicích akcí během školení.
- Vlastní atestační zkouška**
 - *teoretická část* - 3 odborné otázky,
 - *praktická část* - vyšetření pacienta, diagnostika, diferenciální diagnostika, vyšetřovací postup, navržená léčba.

5. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru dětská nefrologie získává specializovanou způsobilost, která ho opravňuje k samostatnému výkonu činnosti jako dětský nefrolog působící v pediatrické lůžkové péči na specializovaných stanicích (úsecích, odděleních), pracující u lůžka, na specializované ambulanci nemocničního dětského oddělení, event. na specializovaných ambulancích v přednemocniční péči.